

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Královská obořa 233, 170 21 Praha 7, tel.: 02/33377204

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 18

Setkání tří kosmonautů

Na pozvání náčelníka Generálního štábu armády ČR generálporučíka Jiřího Šedivého navštíví ve dnech 27. až 30. října 2000 naši republiku dva američtí kosmonauti, jejichž předci pocházeli z Čech – Eugene CERNAN a James LOVELL – a setkají se tu s Vladimírem Remkem, prvním československým kosmonautem.

Při této unikátní příležitosti pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy společně s Astronomickým ústavem AV ČR a Českou astronomickou společností mimořádnou besedu všech tří účastníků kosmických letů s veřejností. Setkání se koná v sobotu **28. října 2000 od 9.00 do 11.00** v astronomickém sále Planetária v Praze 7 ve Stromovce. Do češtiny bude překládat Dana Hábová, moderátorem bude Ing. Marcel Grün. Jednotné vstupné je 50.- Kč.

Cernan, Eugene Andrew („Gene“)

Narodil se 14.3.1934 v Bellwood (Chicago), Illinois. Jeho dědeček (Čerňan) pocházel z Kysúcka (Slovensko), matka roz. Cihlářová z Bernartic u Tábora. Vystudoval elektrotechniku na Purdueově universitě, absolvoval US Navy Postgraduate School a sloužil jako pilot vojenského námořnictva. Nalétal 5000 hodin, z toho 4800 na proudových letounech.

Členem 3. skupiny NASA se stal 18.10.1963. Poprvé vzlétl na oběžnou dráhu v červnu 1966 jako pilot Gemini 9A, kdy se stal 3. člověkem, který ve skafandru vystoupil do kosmického prostoru. V květnu 1969 se v Apollu 10 zúčastnil letu k Měsíci, při němž pilotoval měsíční modul Snoopy a provedl generální zkoušku na první přistání. V prosinci 1972 byl velitelem úspěšné výpravy Apollo 17 a spolu s geologem Schmittem uskutečnil 6. přistání na Měsíci. Na povrchu Měsíce strávil 75 h (3 výstupy, 22 h).

Z oddílu NASA a z armády odešel 1.7.1976 v hodnosti kapitána. V září 1981 založil Cernan Corp. v Houstonu, Texas.

Je 26. pozemšťanem, který se vydal do vesmíru, v němž strávil 23 d 14 h 16 min a je jedním ze tří mužů, kteří dostali příležitost vydat se k Měsíci dvakrát. Na povrchu Měsíce stanul jako 11. člověk a byl posledním pozemšťanem, který Měsíc opustil. Do ČR přilétá již potřetí.

Lovell, James Arthur Jr.

Narodil se 25.3.1928 v Clevelandu, Ohio. Po matce je českého původu (roz. Hašková, Dolní Lukavice u Plzně). Po absolvování US Naval Academy

(1952) a školy pokusných pilotů (1958) působil jako zkušební pilot US Navy (nalétal 5000 h, z toho 3500 na proudových letounech).

17.9.1962 se stal členem 2. týmu kosmonautů NASA. V prosinci 1965 se vydal poprvé do vesmíru jako pilot Gemini 7 a spolu s F. Bormanem dosáhl tehdy rekordního 14 denního letu, během něhož došlo k prvnímu těsnému setkání dvou lodí na oběžné dráze. V listopadu 1966 byl velitelem Gemini 12 (s pilotem R. Aldrinem). V prosinci 1968 se s F. Bormanem a W. Andersem zúčastnil letu Apollo 8 – první výpravy k Měsíci, při níž mj. 10x obletěl Měsíc. V dubnu 1970 byl velitelem posádky Apolla 13, přistání na povrchu Měsíce se pro havárii (explozi kyslíkové nádrže služebního modulu) neuskutečnilo, avšak po heroickém výkonu Lovella a jeho posádky se podařil bezpečný návrat na Zemi.

Z NASA a z armády odešel r. 1973 (kapitán), působil v soukromém sektoru a nyní je presidentem Lovell Communications (Lake Forest, IL).

Je 22. pozemšťanem ve vesmíru, v němž strávil celkem 29 d 19 h 05 min 25 s a také jedním ze tří mužů, kteří se vydali k Měsíci dvakrát. Do ČR přilétá poprvé.

Remek, Vladimír

Narodil se 26. 9. 1948 v Českých Budějovicích – matka byla Češka, otec Slovák. Po maturitě v Čáslavi (1966) se rozhodl pro vojenskou dráhu. Absolvoval letecké učiliště v Košicích, r. 1970 se stal poručíkem a působil jako stíhací pilot (celkem asi 300 h na proudových letounech). Vystudoval Vojenskou leteckou akademii J.A. Gagarina, v prosinci 1976 byl zařazen do přípravy 1. skupiny interkosmonautů.

Startoval 2.3.1978 v lodi Sojuz 28 pod vedením A. A. Gubarjeva a týden strávil na palubě orbitální stanice Saljut 6, kde realizoval několik vědeckých experimentů.

Po návratu byl vedoucím pracovníkem vojenského výzkumného ústavu, r. 1985 byl povýšen na plukovníka, absolvoval Vojenskou akademii GŠ SSSR a opět létal na letounech MIG-21. V letech 1990-95 pracoval ve Vojenském muzeu letectví a kosmonautiky, 2.6.1995 odešel z armády a působí v soukromém sektoru (ředitel zastoupení ČZ Strakonice v Moskvě).

Je 87. pozemšťanem ve vesmíru, v němž strávil 7 d 22 h 16 min a stal se prvním účastníkem mezinárodního kosmického letu (mimo SSSR a USA).

Ing. Marcel Grün, ředitel Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. ČAS je sdružením profesionálních a amatérských astronomů založeným roku 1917. Podrobnější informace k tématu tohoto tiskového prohlášení se dozvíte u autora – telefon 02/3337 8218, e-mail grun@planetarium.cz. Archiv tiskových prohlášení lze najít na internetu na adrese <http://www.astro.cz/cas/tisk.htm>.
